

Listat d'actuacions 2015

INTRODUCCIÓ

Des dels seus inicis, el sector de la producció agrària ecològica no ha deixat de créixer a casa nostra. Malgrat tot, la producció agrària ecològica segueix lluny d'estar consolidada, ja que aquest sector encara compta amb poques estructures de suport, associatives i/o tècniques.

En aquest sentit, tant el 1er Congrés Català de la Producció Agroalimentària Ecològica, realitzat a Mollerussa el 2005, com també el Llibre Blanc de la Producció Agroalimentària Ecològica de 2006, ja havien identificat la necessitat d'organitzar un sistema de dinamització, suport i estructuració del sector, per tal d'afavorir la conversió de noves empreses i enfortir les ja reconvertides al sistema ecològic. Per aquest motiu, el Pla d'Acció per a l'alimentació i l'agricultura ecològiques 2008 – 2012 va crear la figura del tècnic-dinamitzador territorial en producció agroalimentària ecològica, actuació que va ser una de les més destacades i ben valorades d'aquest Pla d'Acció. Justament per aquest motiu, el Programa de foment de la producció agroalimentària ecològica 2012 – 2014 va incloure, entre els seus objectius, consolidar el projecte de dinamització territorial.

En aquesta publicació es presenta un resum de les tasques que han estat realitzant els dinamitzadors territorials durant l'any 2015.

JORNADES TÈCNiques I FINQUES COL-LABORADORES

En el marc del Pla Anual de Transferència Tecnològica del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, l'equip tècnic de dinamització territorial organitza i coordina diverses jornades tècniques sobre temes d'interès pel sector de la producció agrària ecològica o per operadors convencionals que estiguin interessats en aquests sistemes de producció. És en el marc d'aquest pla que també es realitzen seguiments tècnics i productius d'algunes finques col·laboradores. Les jornades en les quals ha participat l'equip tècnic de dinamització territorial durant l'any 2015 són:

Imatge 1. Diferents varietats de pèsols proteaginosos a Palol de Revardit.

DEMARCACIÓ DE BARCELONA

Títol de la jornada tècnica	Lloc de realització	Mes de realització
Agricultura ecològica del camp a taula	Barcelona	Maig
V Jornades de menjadors escolars ecològics	Barcelona	Maig
Fertilització ecològica	Prat de Llobregat	Juny
V Jornades d'hortos escolars ecològics	Sabadell	Juliol
Control eficient de plagues i malalties sense utilització de productes químics	Granollers	Novembre
Models de comercialització de productes ecològics	Barcelona	Novembre
La ramaderia ecològica. Experiències a la comarca	Matadepera	Novembre

DEMARCACIÓ DE LA CATALUNYA CENTRAL

Títol de la jornada tècnica	Lloc de realització	Mes de realització
Jornada tècnica sobre tracció animal en el marc de la fira Ecoviure 2015	Manresa	Octubre
La Planificació Agroecològica Participativa, metodologia clau per a la Dinamització Local Agroecològica. Universitat Autònoma de Barcelona	Manresa	Març
Avicultures alternatives. EA Manresa	Manresa	Novembre
Cultius farratgers i proteginosos per a l'alimentació ramadera ecològica. EA Manresa	Manresa	Febrer
Sanitat en porcicultura ecològica. EA Manresa	Manresa	Abril
Gestió ecològica dels cultius de secà. EA Manresa	Manresa	Maig
Promoció de la producció ecològica del Berguedà. SSTT Cat Central / Consell Comarcal	Berguedà	Maig
Estratègies de comercialització i màrqueting. JARC	Anoia	Juny
L'agricultura social: oportunitats de diversificació agrària a la comarca del Solsonès. Fundació Cedricat Solsonès	Solsona	Octubre
Fitoteràpia i aromateràpia veterinària. Experiències. EA Manresa	Manresa	Octubre
Agricultura regenerativa. EA Manresa	Manresa	Novembre
Influència dels biofertilitzants i farines de roca en el contingut de nutrients amb Joana Amador i Moreno. Conservació del tomacó. Explotació col·laboradora EA Manresa	Bages	Tot l'any
Assaig varietal d'albergínia: comportament en el maneig ecològic. Explotació col·laboradora EA Manresa	Bages	Tot l'any

DEMARCACIÓ DE GIRONA

Títol de la jornada tècnica	Lloc de realització	Mes de realització
7a Jornada Medi Natural a Girona	Girona	Març
Jornada tècnica sobre horticultura ecològica: La preservació dels conreus tradicionals	Salt	Abril
Visita tècnica als camps d'assaig de conreus proteginosos ecològics	El Pla de l'Estany	Maig
Visita tècnica, amb una trentena de pagesos i tècnics, a una explotació de referència en el sector dels conreus herbacis ecològics	Argençola (l'Anoia)	Juny
Finca col·laboradora en olivera ecològica (PNMIMBT)	Torroella de Montgrí	Tot l'any
Assaig sobre el comportament de diverses proteginoses d'hivern/primavera en sembra primerenca	Cornellà del Terri	Novembre-Juny
Assaig sobre el comportament de diverses proteginoses d'hivern/primavera en sembra tardana	Cornellà del Terri	Febrer-Juny

Assaig sobre el comportament de diverses proteaginoses d'hivern/primavera en sembra primerenca	Sant Martí de Llémèna	Novembre-Juny
Assaig sobre el comportament de diverses proteaginoses d'hivern/primavera en sembra tardana	Sant Martí del Llémèna	Febrer-Juny
Jornada tècnica: Olivera ecològica (PNMIMBT)	Torroella de Montgrí	Febrer
Assaig sobre la rotació i desherbatge mecànic en conreus herbacis extensius ecològics a la Garrotxa	Santa Pau	Tot l'any
Assaig sobre la rotació i desherbatge mecànic en conreus herbacis extensius ecològics a l'Empordà	Castelló d'Empúries	Tot l'any
Visita al mercat majorista de Saint Charles de Perpinyà amb productors ecològics	Perpinyà	Desembre
Jornada tècnica: El cultiu ecològic de fruiters de llavor	La Tallada d'Empordà	Desembre
Jornada tècnica: Intercanvi productes ecològics Catalunya Sud i Catalunya Nord	Perpinyà	Abril
Jornada tècnica: Intercanvi d'experiències entre Catalunya Sud i Nord, visita a Ecovilosa i Montsolíu.	Gironès	Octubre

DEMARCACIÓ DE LLEIDA

Títol de la jornada tècnica	Lloc de realització	Mes de realització
El camí cap a la producció agrària ecològica	Llorenç de Rocafor	Gener
Cultiu ecològic de l'olivera	Borges Blanques	Febrer
Cultiu ecològic de l'olivera amb reg localitzat	Borges Blanques	Març
Jornades tècniques de Miralcamp	Miralcamp	Abril
II Jornada tècnica: ametller ecològic	La Granadella	Maig
II Jornada d'agricultura regenerativa a Lleida: La reproducció de microorganismes	Lleida	Maig
Experiències de comercialització de productes agraris ecològics	Alfarràs	Juny
En nostre món rural: xerrada - col·loqui sobre la nova pagesia	Tàrraga	Juny
Dies de Reg al Segarra Garrigues: Experiències en explotacions ecològiques	Vilanova de l'Aguda i Tudela de Segre	Setembre
Jornades tècniques de la XXIX Setmana Agrària de Bellpuig	Bellpuig	Novembre
III Jornada de Fructicultura Ecològica	Aitona	Novembre
Curs sobre engreix ecològic de bovins	ECA Bellestar	Febrer
Disseny i organització d'horts ecològics de muntanya per a la venda local	Llívia	Maig
Disseny i organització d'horts ecològics d'autoconsum	Puigcerdà	juliol
Jornada tècnica: Cultiu àrnica	Boí	juny

DEMARCATIÓ DE TARRAGONA

Títol de la jornada tècnica	Lloc de realització	Mes de realització
Cooperatives de consumidors de productes ecològics. Una alternativa de comercialització	L'Hort de la Sínia. Altafulla	Maig
Aromàtiques en Ecològica	Alforja	Agost
Horts Escolars Ecològics	L'Hort de la Sínia. Altafulla	Juliol

DEMARCATIÓ DE TERRES DE L'EBRE

Títol de la jornada tècnica	Lloc de realització	Mes de realització
Curs bàsic PAE. ECA Amposta	Amposta	Abril-juny
Curs de biodinàmica. ECA Amposta	Amposta	Gener-abril
Curs de com fer un hort ecològic. ECA Amposta	Amposta	Febrer-març
Maneig de la fertilitat del sòl en producció d'olivera ecològica. ECA Amposta	Amposta	Octubre
Maneig d'arnes en apicultura ecològica	Gandesa	Febrer
Jornada d'horticultura biodinàmica	Ulldecona	Juny
Jornada tècnica d'utilització de preparats biodinàmics	Ulldecona	Juny
Preparats terapèutics ecològics amb plantes del nostre entorn.	Alcover	Juny

SERVEI D'ATENCIÓ ALS PRODUCTORS I SUPORT AL SECTOR ECOLÒGIC

Tots els dinamitzadors territorials, de cara a facilitar la comunicació intrasectorial i facilitar la comercialització directa de productes i serveis per al sector agroalimentari ecològic, fan difusió del portal lotjapae.cat, que és un mercat virtual a l'engròs de compra - venda de productes i d'oferta de serveis relacionats amb l'agricultura ecològica.

Totes les consultes sobre producció agrària ecològica que hi ha al territori, després de passar una primera assistència a les Oficines Comarcals, es remeten a un dels dinamitzadors territorials.

Els dinamitzadors s'encarreguen de buscar i passar la documentació informativa a les persones interessades, facilitar els contactes, assessorar a les empreses i, en el seu cas, delegar consultes a altres entitats o organismes, com el Consell Català de la Producció Agrària Ecològica (CCPAE) o la Unitat de Producció Agrària Ecològica del DARP.

Una altra de les tasques comunes dels diferents dinamitzadors és difondre informació sobre les diferents jornades PATT i altres activitats formatives que es realitzen en els seus respectius territoris.

Imatge 2. Visita al Mercat de Saint Charles de Perpinyà.

Demarcació de Barcelona

Les persones que han sol·licitat informació, se'ls hi ha lliurat:

- Un manual on hi consta informació bàsica adreçada al sol·licitant que es vol iniciar a l'agricultura ecològica, indicant on poden trobar diferents fonts d'informació sobre, agricultura ecològica, la inscripció al CCPAE, ajuts, formació, etc.

- Un document elaborat pel DARP on es descriuen una sèrie de recursos i materials educatius i didàctics, relacionats amb l'agricultura i l'alimentació ecològica.

S'ha continuat treballant en la creació d'un servei d'informació a distància per als productors ecològics (inclosos a la Guia d'operadors del CCPAE), mitjançant un llistat actualitzat de correus electrònics, agrupats per sectors. Periòdicament s'han enviat correus amb informació d'interès, així com informació de diferents activitats i actuacions que s'han fet des del DARP en el marc del Programa de Foment de la producció agroalimentària ecològica i d'altres accions que duen a terme al departament.

Demarcació de la Catalunya Central

En aquesta demarcació s'ha establert el dilluns com el dia d'atenció presencial a l'oficina, mitjançant cita prèvia, i el divendres com el dia per a poder fer visites a les explotacions quan els productors ho requereixin i es cregui convenient.

Per tal de poder fer difusió de les novetats en el sector de la producció agrària ecològica i informar sobre diferents activitats que es fan des del DARP, es disposa d'un llistat, actualitzat, de correus electrònics agrupats per sectors. Periòdicament s'han enviat correus amb aquella informació que es considera més rellevant.

Demarcació de Girona

Dins del servei d'atenció als productors i suport al sector ecològic, s'han realitzat diverses reunions amb operadors i grups de persones interessades a incorporar-se com a productors en el sector ecològic, i en resoldre dubtes tècnics i/o administratius.

Durant el 2015, cadascun dels tres dinamitzadors de la demarcació de Girona ha atès aproximadament un centenar de consultes relacionades amb la producció ecològica.

A més de les consultes gestionades i resoltes en l'àmbit territorial, els dinamitzadors de la demarcació de Girona també han respost a consultes d'altres demarcacions, sobretot en relació als conreus extensius ecològics i a la producció porcina i avícola ecològica.

A més, també s'han realitzat tasques de coordinació concretes en els següents temes:

- Impuls i dinamització del GEAP (Grup d'Experimentació i Acció Participativa) del Pla de l'Estany, format per 10-15 pàgines convencionals que estan interessats en l'agricultura ecològica.

També s'ha realitzat un contacte permanent a distància amb els productors ecològics de la demarcació de Girona (inclosos a la Guia Directori del CCPAE). Es disposa de llistats actualitzats de correus electrònics, agrupats per sectors, i, periòdicament, s'han enviat correus amb informacions d'interès, així com publicitant diferents actuacions que es fan des del DARP en el marc del Programa de Foment de la producció agroalimentària ecològica. Aquest servei també permet obrir una línia de comunicació per a resoldre dubtes i canalitzar propostes d'actuacions.

Demarcació de Lleida

Dins del servei d'atenció als productors i suport al sector ecològic, s'han realitzat diverses reunions amb operadors i grups de persones interessades a incorporar-se com a productors en el sector ecològic i també s'han resolt dubtes tècnics i/o administratius.

S'ha continuat visitant comerços i punts de subministrament ecològics de la demarcació que comercialitzen productes sense envasar i/o etiquetar, i se'ls informa que han de notificar la seva activitat al CCPAE perquè així els consumidors puguin identificar la denominació de venda del producte i la seva qualificació ecològica.

Des de l'Oficina Comarcal de Cerdanya s'ha organitzat una trobada anual amb els productors ecològics de la Cerdanya on se'ls ha informat de les actuacions previstes de formació (jornades PATT) i divulgació (Setmana Bio i xerrades a les escoles), s'ha parlat de les novetats normatives i d'ajuts relacionats que hi pugui haver, s'han recollit les inquietuds i necessitats que pugui tenir el sector i s'ha mirat d'anar treballant un grup "consistent" d'operadors ecològics per poder crear una Associació de productors ecològics de la Cerdanya.

S'ha continuat amb el projecte pedagògic iniciat l'any 2014 que inclou xerrades divulgatives sobre la PAE i la producció de proximitat, i que va adreçada als alumnes de cicle mitjà i superior de primària. El mes de febrer s'ha fet una xerrada a la ZER Naridà de l'Alt Urgell i el mes de març s'ha anat a l'escola Pau Clarís de La Seu d'Urgell, totes dues acompanyades per productors ecològics locals.

Des de l'Alta Ribagorça, Pallars Jussà, Pallars Sobirà i Vall d'Aran les diferents consultes que s'han atès són de canvi d'orientació al sector ecològic, tràmits administratius i tècnics dels operadors (autoritzacions, ampliacions, inscripcions), i tramitació dels ajuts vinculats a la producció ecològica.

També s'ha fet divulgació d'informacions (articles, ponències, jornades, cursos, etc.) que poden resultar d'interès per al sector.

Imatge 3. Visita als camps d'espigol ecològics a l'Alt Urgell.

Demarcació de Tarragona

S'ha informat dels ajuts que poden sol·licitar, una breu descripció del portal CCPAE, dels continguts de la pàgina web de la PAE, del portal RuralCat, de la normativa vigent, dels avisos fitosanitaris, etc. En cas de consultes més agronòmiques també han col·laborat els tècnics de Sanitat Vegetal.

Atès que els Serveis Territorials estan en un entorn urbà, no hi ha hagut moltes visites presencials, i les consultes s'han concentrat més per via telefònica i/o mail. Molta gent acudeix directament a l'Oficina Comarcal, per aquest motiu s'ha mantingut contacte amb les Oficines Comarcals de la demarcació per a recolzar-les en Producció Agrària Ecològica.

Terres de l'Ebre

El dinamitzador ha assistit a les reunions de coordinació de responsables, per rebre i donar informació. Ha participat amb el sector en la proposta de cursos, activitats i formació. Ha mantingut un contacte constant amb les ECAs, amb qui també ha col·laborat en temes de formació. Finalment, ha realitzat visites als productors per conèixer de primera mà l'evolució dels seus cultius i dels mercats.

PROMOCIÓ DE LA PRODUCCIÓ AGRÀRIA ECOLÒGICA EN ELS ESPAIS NATURALS PROTEGITS

En el marc de la promoció de la producció agrària ecològica en els espais naturals protegits, s'ha realitzat un curs PAF2015 sobre Intercanvi d'Experiències d'Agricultura Ecològica en Espais Naturals Protegits. Aquest ha aglutinat dinamitzadors/es de la producció agroalimentària ecològica del DARP i tècnics/ques dels Espais Naturals de Protecció Especial (ENPE). El curs ha constatat d'una sessió teòrica, que ha tingut lloc el dia 21 d'abril de 2015 al Centre de Formació i Estudis Agrorurals de Reus, i d'un workshop pràctic, que s'ha realitzat el 12 de maig de 2015 al Parc Natural de la Serra de Montsant.

El foment de l'agricultura ecològica en els espais naturals protegits és una línia de treball que s'aplica a totes les demarcacions, ja que és un sistema de producció que encaixa molt bé en un entorn natural protegit, tant pel benefici ambiental que suposa aquest tipus de producció com per la diferenciació comercial que pot oferir als productors que viuen dins d'aquest entorn.

Demarcació de Barcelona i Catalunya Central

A la demarcació de Barcelona s'ha continuat treballant amb la diagnosi dels diferents parcs, i s'ha estudiat quin tipus de produccions hi ha per tal d'identificar els productors ecològics. Un cop feta la diagnosi s'ha promogut la producció agrària ecològica dins dels espais naturals.

S'ha continuat el seguiment de l'experiència del xai de Collserola, a on hi ha força interès en el manteniment de la ramaderia ecològica per part d'alguns ramaders i la creació d'una marca pròpia, el xai de Collserola.

A la Catalunya Central, els espais naturals que es consideren més interessants per a iniciar aquesta tasca són el Parc Natural del Cadí, el de la Muntanya de Montserrat i el de Sant Llorenç del Munt i la Serra de l'Obac.

Demarcació de Girona

En el marc del projecte de promoció de l'agricultura ecològica en els espais naturals protegits, els dinamitzadors territorials de la demarcació de Girona s'han coordinat amb els tècnics dels Parcs Naturals de la Zona Volcànica de la Garrotxa, dels Aiguamolls de l'Empordà, del Montgrí, Illes Medes i Baix Ter i de Cap de Creus. En aquest sentit, s'han identificat com a estratègics els següents sectors:

Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa: el sector estratègic és el conreu d'herbacis extensius ecològics. Per aquest motiu s'ha promogut un assaig demostratiu d'aquests conreus en els entorns del parc. Enguany, a l'assaig s'ha conreat blat de moro ecològic en condicions de pluviometria alta i s'han estudiat tècniques de desherbatge mecànic per aquest conreu. Així mateix, s'ha donat suport a l'arboretum ecològic del parc, a través de la promoció de mitjans de lluita biològica pel control de la carpocapsa (tècniques de confusió sexual).

Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà: els sectors estratègics són el conreu d'herbacis extensius ecològics i la producció ramadera ecològica de bovins en les closos. Aquests dos sectors estan relacionats, ja que la cabanya ramadera ecològica produïda en els entorns del parc necessita matèries primeres ecològiques locals per a la fabricació de pinsos i concentrats. Per aquest motiu s'ha promogut un assaig demostratiu de conreus per l'alimentació animal bàsicament.

Enguany, s'ha conreat blat de moro, soja, blat (*Florence Aurora*), favó, i userda. Per a tots els cultius s'han estudiat estratègies de desherbatge mecànic. Pel que fa a la producció ramadera de bovins de closa, aquest 2015 s'ha incorporat un estudiant del Postgrau en dinamització Local Agroecològica que ha definit l'estratègia comercial de la carn ecològica produïda en l'entorn del parc.

Parc Natural del Montgrí, Illes Medes i Baix Ter: els sectors estratègics són l'apicultura ecològica i la producció d'oli ecològic. En relació a l'apicultura s'ha promogut la instal·lació de ruscos ecològics en zones estratègiques del parc. Pel que fa a les oliveres ecològiques, s'han engegat assajos de seguiment del control de la mosca de l'oliva amb ratpenats i eines de promoció de l'oli ecològic del parc. Així mateix,enguany s'ha incorporat un estudiant del Postgrau en dinamització Local agroecològica que ha definit l'estratègia comercial de l'oli ecològic produït en l'entorn del parc.

Parc Natural de Cap de Creus: el sector estratègic és la viticultura ecològica. Per aquest motiu s'ha treballat amb els tres cellers ecològics del parc per definir un full de ruta de promoció dels vins ecològics produïts en els entorns del parc. Aquest 2015 s'ha consolidat el projecte a través de la creació d'una associació de viticultors ecològics del PN de Cap de Creus, Ceps del Cap de Creus, i s'han definit estratègies conjuntes de promoció del producte diferenciat, vinculant la producció ecològica amb els valors del parc.

Demarcació de Lleida

Els secans de la plana de Lleida són els grans desconeguts dins els espais naturals de Catalunya. S'ha visitat l'espai natural Mas de Melons d'Alfés per cercar possibles vies de dinamització de l'agricultura i ramaderia ecològica al parc.

A l'Alt Urgell i la Cerdanya s'ha col·laborat i es col·labora amb el Parc Natural del Cadí-Moixeró per donar a conèixer les produccions locals agroalimentàries i artesanes d'oficis.

Demarcació de Tarragona

Projectes de promoció de la producció agrària ecològica en els espais naturals protegits, a la demarcació de Tarragona:

Paratge Natural d'interès Nacional de Poblet: Afavorir la cabana ramadera ecològica vinculada a la prevenció d'incendis. Prospecció del sector de la vinya, l'olivera, i la producció de planta aromàtica i medicinal dins de la influència del parc. S'ha treballat per desenvolupar productes vinculats a la marca "parcs" que puguin tenir un valor afegit al mercat. A banda, s'ha realitzat una jornada sobre GIP promoguda pels Serveis de Sanitat Vegetal.

Parc Natural de la Serra de Montsant: s'ha continuat amb el projecte de recuperació de conreus abandonats (acords de custòdia) i de dinamització de l'equipament del Molí d'oli. També s'han promogut projectes de conservació del Parc Natural de Montsant i de compatibilitat amb l'economia rural. Aquestes actuacions estan promogudes pels tècnics del Parc Natural del Montsant. A banda, a través del Servei de Sanitat Vegetal, s'ha realitzat una Jornada sobre GIP.

PEIN de Prades: Caracteritzar i valoritzar la poma ecològica com a conreu estratègic en fructicultura de muntanya. També es prospecten els sectors de l'avellana, mel, tòfona i la patata dins de la influència del parc.

Demarcació de Terres de l'Ebre

S'ha col·laborat amb els espais naturals, definint la orientació de produccions ecològiques dels agricultors.

PROMOCIÓ DEL CULTIU DELS HERBACIS EXTENSIVS ECOLÒGICS

El sector dels herbacis extensius és un sector estratègic per a la producció agrària ecològica catalana, tan pel que fa a les necessitats creixents de producció de matèries primeres ecològiques per a l'alimentació animal com per una qüestió normativa, doncs els reglaments europeus es van orientant, progressivament, cap el foment d'una integració agropecuària total.

Demarcació de la Catalunya Central

A la demarcació de la Catalunya Central s'han identificat 5 productors en les diferents comarques representatius del sector i s'ha iniciat una ronda de visites (1 o 2 anuals amb cada un d'ells) per tal d'elaborar aquestes fitxes i fer un seguiment de les seves produccions. Actualment s'està en fase de realització de les enquestes.

Demarcació de Girona

El grup de dinamitzadors de Girona està coordinant el projecte de seguiment dels cultius extensius ecològics a Catalunya, que té per objectiu generar dades tècniques i econòmiques sobre el cultiu de cereals d'hivern i d'estiu i lleguminoses de gra, preferentment.

Per altra banda, amb la intenció de generar dades tècniques més detallades, s'han portat a terme diversos assajos repartits per tota la demarcació:

1. Experiències de camp de cultius proteaginosos d'hivern/primavera a Cornellà del Terri. S'ha provat el favó "País", a dos marcs de sembra diferents, un pèsol d'hivern (Indiana) i tres de primavera (Audit, Mytic i Hardy). Els resultats

s'han recollit en un full divulgatiu, amb text i fotos, que s'ha enviat per correu electrònic a una llista de distribució de pagesos interessats en la PAE de les comarques gironines.

2. Experiències de camp de cultius proteaginosos d'hivern/primavera a la Vall del Llémena. S'ha provat el favó "País", a dos marcs de sembra diferents, dues varietats de pèsol, una d'hivern (Enduro) sola i una altra entutorada amb triticales, i una de primavera (Hardy) entutorada amb ordi. Els resultats s'han recollit en un full divulgatiu, amb text i fotos, que s'ha enviat per correu electrònic a una llista de distribució de pagesos interessats en la PAE de les comarques Gironines.

Imatge 4. Sorgo farratger, com a segon esplet després de pèsols, a Palol de Revardit.

3. Assaig de rotacions i desherbatge mecànic en conreus extensius ecològics en zona de pluviometria alta (PN de la Zona Volcànica de la Garrotxa). Aquest any s'ha fet un cultiu d'hivern (fenigrec) com a adob en verd i un cultiu d'estiu, blat de moro per a gra, per estudiar l'eficàcia de la rotació de cultius i de diferents intensitats de desherbatge mecànic mitjançant la grada de pues flexible.

4. Assaig de rotacions i desherbatge mecànic en conreus extensius ecològics en condicions de regadiu (PN dels aiguamolls de l'Empordà). Els cultius assajats són cereals d'hivern (Florence aurora), cereals d'estiu (blat de moro), lleguminoses d'hivern (favó) i lleguminoses d'estiu (soja). En aquest assaig s'estudia l'eficàcia de la rotació de cultius i de diferents intensitats de desherbatge mecànic (mitjançant la grada de pues flexible i la cavadora) pel control de la flora adventícia.

A banda d'aquests assajos, els dinamitzadors territorials de Girona han participat activament en l'articulació de diverses propostes de projectes que tenen per objectiu la promoció dels herbacis extensius ecològics. Per una banda, s'ha promogut la incorporació d'actuacions demostratives en la proposta de projecte LIFE Q-Soil, que s'ha presentat a la convocatòria de projectes LIFE 2015. Per altra banda, s'ha promogut la creació d'un Grup Operatiu format per diferents fàbriques de pinso ecològic i l'Estació experimental Mas Badia – Irta per afavorir

el desenvolupament del conreu de cereals i lleguminoses de gra ecològiques a Catalunya.

Imatge 5. Camp d'assaig de conreu de soja als aiguamolls de l'Empordà.

Demarcació de Lleida

Dintre del projecte de seguiment de finques de referència en el cultiu d'herbacis extensius ecològics, s'ha continuat l'estudi en 5 explotacions dels marges bruts de diferents conreus extensius ecològics, per tal d'obtenir unes dades tècniques i econòmiques del sector i una categorització de les tasques agràries que s'hi porten a terme, amb l'objectiu d'engrescar a més productors a produir cereals ecològics.

PARTICIPACIÓ EN EL PLA DE LA BIODIVERSITAT CULTIVADA

Només 12 cultius constitueixen el 80% de les necessitats d'energia alimentària a nivell mundial, cosa que provoca la substitució de varietats locals per varietats modernes i una disminució, o fins i tot la pèrdua, d'aquestes varietats locals.

Aquestes varietats locals contribueixen a incrementar la biodiversitat cultivada i són garantia de la continuïtat del sistema agrícola. Són una font de recursos fitogenètics que s'han de preservar, atès que són la base biològica de la producció mundial d'aliments i de la seguretat alimentària. Les varietats locals contribueixen al desenvolupament econòmic.

Demarcació de la Catalunya Central

A la demarcació de la Catalunya Central s'han identificats ja alguns agents que treballen en el marc de la conservació de la biodiversitat agrícola. s'ha d'acabar d'identificar aquests agents per a poder posar-se en contacte amb ells i poder avaluar necessitats i planificar estratègies per tal de facilitar una millor coordinació entre ells i amb l'administració.

SETMANA BIO

L'any 2015 s'ha realitzat la tercera edició de la Setmana Bio, des del 29 de maig fins al 7 de juny. En aquesta edició s'han inclòs unes 177 propostes d'activitats a càrrec de diferents entitats i empreses catalanes.

Demarcació de Barcelona

Prèviament a la Setmana Bio, s'han realitzat diverses reunions i accions per organitzar i promoure les activitats que es s'han fet al llarg d'aquesta setmana. En aquest sentit, hi va haver reunions amb la Diputació de Barcelona, amb l'associació Vida Sana i es va fer difusió via internet a escoles, a operadors inscrits i a altres administracions locals.

Imatge 6. Cartell de la Setmana Bio 2015

També s'ha realitzat el seguiment de les diverses entitats i organitzacions que participen en les actuacions de la Setmana Bio a la demarcació de Barcelona.

A la Setmana Bio 2015 hi han participat 31 promotors que han realitzat 44 actuacions entre les que es poden destacar: xerrades divulgatives enfocades a consumidors i usuaris, tast de productes ecològics, jornada menjadors escolars ecològics, jornada tècnica "Agricultura ecològica del camp a taula", mercat de productes ecològics, visita guiada ecogranja de porcs Salgot, taller pràctic de fertilització ecològica, etc.

Demarcació de la Catalunya Central

A la Catalunya Central s'ha realitzat una ronda de contactes amb els participants en l'edició de 2014 i s'han realitzat reunions amb els possibles participants de l'edició d'enguany. S'ha establert un calendari i s'han presentat diferents actuacions. Al mateix temps, s'ha realitzat difusió entre els

operadors inscrits al CCPAE, les escoles i diferents entitats i organitzacions.

Demarcació de Girona

En el marc de la Setmana Bio, a la demarcació de Girona, s'han realitzat reunions de preparació amb els responsables de turisme i promoció econòmica dels Consells Comarcals de l'Alt i Baix Empordà, Pla de l'Estany, Gironès, Selva, Garrotxa i Ripollès i de l'Ajuntament de Girona i reunions amb els responsables del CIVAM BIO 66 (Catalunya Nord), per tal de promoure la participació del sector ecològic del sud de França a la Setmana Bio 2015.

També s'han realitzat Mailings als operadors ecològics de la demarcació de Girona i contactes telefònics amb els operadors amb més potencial de realitzar actuacions en el marc de la Setmana Bio 2015.

Finalment, també s'han fet reunions amb els responsables de turisme i promoció econòmica dels Consells Comarcals de tot Girona per organitzar la difusió de les activitats a Girona.

Demarcació de Lleida

Per preparar la Setmana Bio a la demarcació de Lleida, s'han realitzat 16 reunions preparatòries, amb entitats locals, consells comarcals, organitzacions sindicals agràries, Federació Hosteleria, Escoles Agràries, operadors ecològics i comerços que venen productes ecològics, tot això amb la idea de fomentar la presentació d'actuacions durant la Setmana Bio.

Durant la Setmana Bio s'ha fet un seguiment del funcionament de les activitats programades i recollida de suggeriments per les pròximes edicions.

Imatge 7. Activitat de la Setmana Bio a la Cerdanya

Demarcació de Tarragona

En el marc de la Setmana Bio s'han portat a terme diferents reunions amb operadors susceptibles a presentar activitats a la tercera edició.

Terres de l'Ebre

A les Terres de l'Ebre, prèviament a la Setmana Bio, s'han realitzat reunions amb Ajuntaments per proposar activitats per la Setmana Bio, i també s'han fet diferents trobades amb productors per dissenyar activitats. S'han dut a terme reunions de coordinació amb els participants, s'ha presentat davant els medis comunicació i, durant la Setmana Bio, s'ha fet un seguiment de les diferents activitats.

Un cop passada la Setmana Bio, s'ha fet una trobada per avaluar com ha anat l'edició d'enguany i buscar nous plantejaments.

ALTRES ACTUACIONS

A banda de les actuacions transversals explicades, l'equip de dinamitzadors/es de la producció agroalimentària ecològica s'han realitzat altres activitats, moltes de les quals són específiques de cada demarcació:

Demarcació de Barcelona

Manteniment del llistat fet als anys anteriors on es recullen els diferents agents/entitats/associacions que treballen en matèria de producció agroalimentària ecològica al territori.

Difusió de les accions a les pantalles informatives del DARP, a la pàgina web del DARP i xarxes socials.

S'ha actualitzat el full informatiu "Recull de material educatiu 2013". Durant aquest 2015 s'ha fet una segona versió.

Demarcació Catalunya Central

Des de la demarcació de la Catalunya Central s'ha participat a les reunions mensuals de la comissió organitzadora de la fira Ecoviure.

Valoració dels diferents projectes presentats al 2n premi millor producte Ecoviure 2015.

Difusió de les accions a les pantalles informatives del DARP, a la pàgina web del DARP i xarxes socials

Demarcació de Girona

A banda de les actuacions comentades, a la demarcació de Girona també s'ha portat a terme:

Seguiment de les plagues i malalties de les pomeres ecològiques de la demarcació de Girona.

Assaig de control de *Cydia pomonella* amb carpvirus en el conreu de la poma ecològica

Assaig del control de *Cydia pomonella* mitjançant la confusió sexual.

Seguiment de plaques i malalties en el conreu del blat de moro ecològic.

Creació d'un grup operatiu amb les fàbriques de pinso i centres de recerca (àmbit Catalunya).

Demarcació de Lleida

El dinamitzador de la producció ecològica a la plana de Lleida ha participat en el mòdul de comercialització de productes agroecològics del grau mitjà de producció agroecològica a l'EA d'Alfarràs i ha participat en el curs d'agricultura ecològica (especialitat fructicultura).

Des de la Cerdanya i com a treball del postgrau de Dinamització local agroecològica (UAB) realitzat per la tècnica dinamitzadora, s'ha portat a terme un projecte de dinamització de circuits curts de comercialització de la producció agroecològica de la Cerdanya. S'ha anat fent trobades amb els productors i s'han utilitzat eines participatives per ajudar-los a crear una associació de productors que s'ha formalitzat al mes de desembre 2015 amb el nom de Productors i elaboradors ecològics de la Cerdanya (PROECO).

Demarcació de Tarragona

A la demarcació de Tarragona, en el cultiu de la vinya, s'han realitzat assaigs de noves tècniques de lluita mitjançant productes utilitzables en PAE. També s'ha reforçat l'Estació d'Avisos per a impulsar la Gestió Integrada de Plagues (GIP).

En relació al cultiu de l'olivera s'han reforçat les actuacions de suport a les zones on les afectacions de la mosca de l'olivera són més conflictives (Cambrils i zones de la costa), també s'han fet assaigs de mètodes de lluita alternatiu pel control de plagues i malalties (caolí, spinosad, coures i el llaurat), s'ha elaborat una fitxa tècnica per a la prevenció de l'atac de la mosca de l'olivera i s'han divulgat mesures culturals preventives a la incidència de la mosca de l'olivera. Així mateix, s'han identificat les dificultats de la comercialització de l'oli ecològic.

En el cultiu de l'avellaner s'han detectat zones en la demarcació on el conreu ecològic de l'avellaner es podria incrementar. S'ha divulgat informació sobre maquinària de recol·lecció d'avellanes compatible amb la presència d'herbes i s'ha continuat impulsant l'estudi de tècniques alternatives de control, com els nematodes entomopatògens pel diabló, el sofre pel badoc i el coure per la bacteriosis.

Pel que fa al cultiu d'ametllers s'han detectat zones en la demarcació on el conreu ecològic de l'ametller

es podria potenciar. Caldria valorar quines són les dificultats principals d'aquest cultiu.

En el terreny de l'horta s'ha fomentat l'aplicació de tècniques alternatives a la lluita química, com són la solarització, l'alliberació o conservació de la fauna auxiliar per a la lluita contra virosis i plagues.

S'han detectat les problemàtiques i les mancances més importants en la sanitat vegetal del conreu ecològic d'horta i s'han difós els mitjans de lluita fitosanitària disponibles en horticultura ecològica.

Terres de l'Ebre

Des de Terres de l'Ebre s'ha fet una estudi sobre la producció d'oli per determinar les marques ecològiques i possibles aglutinacions.

S'ha potenciat la promoció de l'oferta ecològica en la restauració i en les fires ecològiques d'estiu en municipis costaners.

CRÈDITS

Autors: Dinamitzadors/es territorials de la producció agroalimentària ecològica a Catalunya.

Equip de coordinació, revisió i edició: Unitat de Producció Agrària Ecològica de la Servei d'Ordenació Agrícola. Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació.

<http://pae.gencat.cat>